

◆ ปี ๒๕๔๐

● มี พ.ร.บ. มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยเพิ่มโทษผู้จัดหาและประกอบการ และให้ความช่วยเหลือผู้ตกเป็นเหยื่อขบวนการค้ามนุษย์

● พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยขยายฐานความผิดเกี่ยวกับเพศในมาตรา ๒๘๒, ๒๘๓, ๒๘๔ คู่ครองชาย หญิง รวมทั้งเด็กจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดต่อเสรีภาพ

◆ ปี ๒๕๔๑

● มี พ.ร.บ. คู่ครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่กำหนด บทลงโทษการลวนลามทางเพศในที่ทำงาน

◆ ปี ๒๕๔๒

● มี พ.ร.บ. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อส่งเสริมการเคารพและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ตลอดจนตรวจสอบและรายงานการกระทำ หรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

● มี พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยคุ้มครองเด็กที่เป็นเหยื่อ ของการกระทำ ผิดหรือต้องเป็นพยานในคดีความผิดอาญา ในการให้ข้อเท็จจริงหรือให้ปากคำ

◆ ปี ๒๕๔๔

● ครม.เห็นชอบ การจัดตั้งกลไกส่งเสริม ความเสมอภาคระหว่างหญิงชายระดับหน่วยงาน u ปี ๒๕๔๔

● พ.ร.บ. ชื้อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยผู้หญิง ที่สมรสแล้วสามารถเลือกใช้นามสกุลเดิมของตน หรือ คู่สมรสได้

◆ ปี ๒๕๕๐

● มี พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำ ความรุนแรง ในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

● พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ.๒๕๕๐ เรื่องการหมั้นให้หญิงชายเท่าเทียมกัน ในการเรียกค่าทดแทน และการให้หญิงชายใช้เหตุฟ้องหย่า เดียวกันได้

● พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๔๖ และ ๒๔๗ เพื่อให้การ คุ้มครองสิทธิผู้หญิงต้องโทษที่ตั้งท้อง ให้มีโอกาสในการเลี้ยงดูบุตร

● พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๖ และ ๒๗๗ เรื่องความผิดเกี่ยวกับ การข่มขืนกระทำชำเรา ที่กำหนดคำจำกัดความการข่มขืนชัดเจน ครอบคลุมไม่เฉพาะการข่มขืนด้วยอวัยวะเพศอย่างเดียว รวมทั้ง การแกกกฎหมายไม่ให้อามีข่มขืนภรรยาได้

● มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่และลูกจ้างของรัฐที่เป็นสตรีไปถือศีล และปฏิบัติธรรม นับว่าเป็นการให้โอกาสแก่ข้าราชการหญิง ให้สามารถลาไปปฏิบัติธรรมได้เป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า ๑ เดือน แต่ไม่เกิน ๓ เดือน ซึ่งแต่เดิมอนุญาตให้แต่เฉพาะข้าราชการชาย ลาบวชได้ไม่เกิน ๓ เดือน โดยไม่ถือเป็นวันลา นับว่าเป็นการสร้างโอกาสความเสมอภาคระหว่างหญิงชายอีกประเด็นหนึ่ง

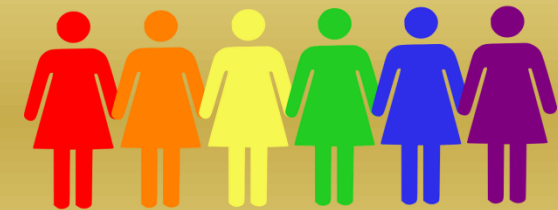
◆ ปี ๒๕๕๑

● มี พ.ร.บ. คำ นำ หน้านามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑ โดยหญิง ที่สมรสหรือหย่าจากการสมรสแล้วสามารถเลือกใช้ “นาง” หรือ “นางสาว” ได้ตามความประสงค์

● มี พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

จะเห็นได้ว่า ประเทศไทยได้มีความพยายามอย่างเต็มที่ เพื่อให้การคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิมนุษยชนของสตรี เพื่อให้บรรลุถึง ความเสมอภาคอย่างเต็มที่ โดยมีให้เกิดความเหลื่อมล้ำ สิทธิทางเพศ ในสังคม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการใช้ การควบคุมทรัพยากร และได้รับประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียม

สิทธิมนุษยชนสตรี...

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกาศ
ตำบลบ้านกาศ อำเภอสูงเม่น
จังหวัดแพร่
WEBSITE : WWW.BANGAD-PHRAE.GO.TH

คำถามพหามของสิทธิมนุษยชนสตรี

สิทธิมนุษยชน (Human Rights) หมายถึง สิทธิขั้นพื้นฐานที่มนุษย์เกิดมาพร้อมกับความเท่าเทียมกันในศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ และสิทธิเพื่อดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ภาษา ศาสนา และสถานภาพทางกาย และสุขภาพ รวมทั้ง ความเชื่อทางการเมือง หรือความเชื่ออื่น ๆ ที่ขึ้นกับพื้นฐาน ทางสังคม สิทธิมนุษยชนเป็นสิ่งที่ไม่สามารถถ่วงทอนหรือโอน ให้แก่ผู้อื่นได้ (ชะวัชชัย ภาติณฐ. กระบวนการเรียนรู้และปฏิบัติ การสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๘)

ดังนั้น สิทธิมนุษยชนสตรี หมายถึง สิทธิในร่างกาย สิทธิ ในความเป็นบุคคล และสิทธิที่จะตัดสินใจอย่างเป็นอิสระด้วยตนเอง โดยความเท่าเทียมกันและไม่คำนึงถึงความแตกต่างในทุกๆ ด้าน

คำถามสำคัญของสิทธิมนุษยชนสตรี

สตรีจำนวนมากยังต้องเผชิญกับอุปสรรคในการจะได้รับการรับสิทธิมนุษยชนเพิ่มขึ้น สาเหตุเพราะปัจจัยต่าง ๆ เช่น เชื้อชาติ ภาษา เผ่าพันธุ์ วัฒนธรรม ศาสนา ความพิการ หรือชนชั้นทาง เศรษฐกิจและสังคม หรือเพราะความเป็นชนพื้นเมือง ผู้อพยพ ซึ่ง รวมถึงคนงานสตรีอพยพ สตรีพลัดถิ่น หรือผู้ลี้ภัยสตรีเหล่านี้ยังอาจ เสี่ยงเปรียบและถูกเบียด ถูกกีดกันออกไป เนื่องจากการขาดความรู้ และการรับรู้ถึงสิทธิมนุษยชนของตน หรือจากอุปสรรคในการเข้า ถึงข้อมูลและกลไกการช่วยเหลือในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิเกิดขึ้น

สถานการณ์ในประเทศไทย

สังคมไทยยังพบเห็นการละเมิดสิทธิสตรีอยู่เป็นประจำ แต่บางครั้งประชาชนยังไม่วังวุ่นว่า คือการละเมิดสิทธิ สตรี เพราะสาเหตุจากการถูกปลุกฝัง อบรม สั่งสอน หรือการ ตั้งเป็น กติกาของสังคมจนกลายเป็นเจตคติของสังคม ประกอบ กับสตรีไทยผู้หญิงยังมีความรู้ในด้านกฎหมายน้อย สังคมไทยจึงมักไม่

ค่อยให้ความสำคัญในเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ด้วย ความเคยชิน ที่ได้พบเจอบ่อย ๆ จึงไม่คิดต่อสู้หรือเรียกร้องสิทธิของตน หรือไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นการล่วงละเมิดสิทธิ ทั้งนี้เพราะ ค่านิยมใน สังคมไทย ที่ครอบงำ ให้ผู้หญิงอยู่ภายใต้อำนาจ เป็นมาอย่างต่อเนื่อง ผู้หญิงไทยยังคงประสบปัญหาการล่วงละเมิดสิทธิหลายด้าน เช่น ในเรื่องของความรุนแรงต่อเด็กและสตรี ความรุนแรงในครอบครัว แรงงานหญิงที่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากเจ้าของกิจการ หรือผู้ว่าจ้าง โดยเฉพาะแรงงานหญิงต่างด้าว และกฎหมายหรือระเบียบบางอย่าง ที่จำกัดสิทธิของผู้หญิง

คำถามก้าหน้าสิทธิมนุษยชนสตรี

จากการที่ประเทศไทยได้ลงนามเป็นภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ ประเทศไทยได้มีการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้อง กับพันธกรณี โดยปรับปรุงกฎหมาย ทั้งกฎหมายอาญา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎระเบียบต่างๆ มาอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จาก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ให้ความคุ้มครอง รับรองสิทธิ และสร้างหลักประกัน รวมถึงกำหนดให้เป็นหน้าที่ของ รัฐที่ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และจะต้องส่งเสริมความ เสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของ ครอบครัว และความเข้มแข็งของชุมชน โดยกำหนดให้มีมาตรการและ กระบวนการต่างๆ เพื่อขจัดอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดจากการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ตลอดจนส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิเสรีภาพได้อย่างเท่าเทียมและเสมอภาค โดยบรรจุไว้ในมาตราต่าง ๆ ได้แก่ มาตรา ๓๐, ๓๒, ๔๐, ๕๒, ๘๐, ๘๑ และมาตรา ๘๔ นอกจากนี้ ยังได้มีการแก้ไขกฎหมายอื่น ๆ เพื่อให้การ คุ้มครองแก่ผู้หญิงได้แก่

◆ ปี ๒๕๓๓

● กรม. มีมติให้ยกเลิกข้อสงวนในอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ ข้อ ๑๑ เรื่องผู้หญิงมีสิทธิ และโอกาสในการจ้างงานชนิดเดียวกับชายได้ และข้อ ๑๕ เรื่อง หญิงชายเสมอภาคกันในการทำ นิตกรรมสัญญา

◆ ปี ๒๕๓๔

● กรม. มีมติให้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขระเบียบข้อบังคับที่มีการห้ามสตรีดำรงตำแหน่งบางตำแหน่ง เพื่อส่งเสริมสถานภาพสตรีในการดำรงตำแหน่งทางราชการ ได้เท่าเทียมกับชาย

◆ ปี ๒๕๓๕

● กรม. มีมติให้ยกเลิกข้อสงวนในอนุสัญญาว่า ด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบข้อ ๙ เรื่อง รับรองสัญญาติบุตรจากชายต่างด้าวที่เกิดจากแม่คนไทย

● มี พ.ร.บ. สัญชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ โดยผู้ที่มีบิดาหรือมารดาเป็นไทยสามารถถือสัญชาติไทยได้ ปี ๒๕๓๖

● ประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องการคุ้มครองแรงงานในประเด็นสิทธิการลาคลอดของลูกจ้างหญิงซึ่ง ลาคลอดได้ ๙๐ วัน โดยได้รับเงินจากนายจ้าง ๔๕ วัน และได้รับเงินจากประกันสังคม ๔๕ วัน

◆ ปี ๒๕๓๘

● กรม. มีมติให้ยกเลิกข้อสงวนในอนุสัญญาว่า ด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบข้อ ๘ เรื่อง ผู้หญิงมีส่วนร่วมทางการเมือง และการรับตำแหน่งราชการ และ ข้อ ๑๐ เรื่องความเสมอภาคทางการศึกษา

● ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.๒๕๓๘ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ.๒๕๓๘ โดยหญิงชายมีความเท่าเทียมกัน ในการใช้สิทธิขอรับเงินสวัสดิการของบุตร ซึ่งได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล และค่าการศึกษาของบุตร

◆ ปี ๒๕๓๙

● มติ กรม. เห็นชอบให้ยกเลิกระบบโควตาในการรับเข้าเรียนระดับอุดมศึกษา

● พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยลดโทษผู้หญิงผู้ทำการค้าประเวณี ลงโทษ ผู้ให้บริการ จัดหาสถานที่ประกอบกร และไม่ลงโทษหญิงที่ถูก ล้อล่วง

● ระเบียบการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ลาคลอดได้ ๙๐ วัน โดยได้รับเงินเดือน